T.B.M.M.
YENİ PARTİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 10.11.2026
Sayı: 358

10/5044

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Resmî verilere göre Türkiye'de ceza infaz kurumlarında bulunan 12-18 yaş arası çocuk mahpus sayısı 4.673'e ulaşmıştır. Bu çocukların 226'sı kız çocuğudur. Buna karşın çocuk ve gençlik ceza infaz kurumlarının toplam kapasitesi yaklaşık 2.736 kişiyle sınırlıdır. Bu tablo, çocuklara özgü infaz kurumlarının mevcut ihtiyacı karşılamaktan uzak olduğunu, çok sayıda çocuğun kapasite aşımı nedeniyle uygun olmayan koşullarda barındırıldığını ve bazı çocukların yetişkin mahpuslarla aynı cezaevi kampüslerinde veya yetişkinlere yönelik kurumlarda tutulmak zorunda kaldığını göstermektedir.

Kapasite yetersizliği ve cezaevlerindeki olumsuz koşullar bu çocukların fiziksel, ruhsal ve sosyal gelişimlerini derinden etkilemektedir. Oysa çocuk adalet sisteminin temel amacı cezalandırma değil; çocuğun korunması, rehabilitasyonu ve topluma yeniden kazandırılmasıdır. Ancak mevcut uygulamalar, bu amacın büyük ölçüde gerisinde kalındığını göstermektedir.

Ekonomik yoksulluk, eğitimden kopuş, aile içi sorunlar, göç, sosyal dışlanma ve toplumsal eşitsizlikler nedeniyle çocukların suçla karşı karşıya kalma riski her geçen yıl artmaktadır. Bu nedenle devletin görevi yalnızca çocukları cezalandırmak değil, onları suça sürükleyen nedenleri ortadan kaldırmak ve ceza infaz kurumlarına giren çocukların yeniden topluma kazandırılmasını sağlamaktır. Ne var ki bugün birçok çocuk için cezaevi, rehabilitasyon ve eğitim merkezi olmaktan ziyade, suç kültürünün yeniden üretildiği ve geleceğe ilişkin umutların zayıfladığı bir ortama dönüşebilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlü çocukların eğitim olanaklarına erişimi, sağlık hizmetlerinden yararlanma düzeyi, psikolojik destek mekanizmaları, sosyal ve kültürel faaliyetlere katılım imkanları ile barınma koşulları konusunda ciddi soru işaretleri bulunmaktadır. Çocukların yaşlarına ve gelişim özelliklerine uygun eğitim programlarından yeterince yararlanamaması, psikososyal destek hizmetlerinin yetersiz kalması ve sosyal hayattan kopmaları, ilerleyen yıllarda topluma uyum süreçlerini daha da zorlaştırmaktadır.

Öte yandan anneleriyle birlikte ceza infaz kurumlarında yaşamak zorunda kalan çocukların durumu ayrı bir hassasiyet taşımaktadır. Herhangi bir suç işlememiş olmalarına rağmen yaşamlarının ilk yıllarını cezaevi ortamında geçirmek zorunda kalan bu çocuklar, oyun, eğitim, sosyalleşme ve sağlıklı gelişim imkanlarından mahrum kalabilmektedir. Çocukların üstün yararı ilkesi açısından değerlendirildiğinde, bu durumun çok yönlü olarak incelenmesi ve gerekli önlemlerin alınması büyük önem arz etmektedir.

T.B.M.M. YENİ PARTİ YENİ PARTİ 2026 GRUP BAŞKANLIĞI

Bir toplumun geleceği çocuklarına sunduğu imkanlarla şekillenir. Ceza infaz kurumlarında bulunan çocukların eğitimden, umuttan ve toplumsal hayattan uzaklaşması yalnızca bu çocukların değil, ülkemizin geleceğinin de kaybı anlamına gelmektedir. Bu nedenle ceza infaz kurumları ve çocuk eğitim evlerinde bulunan çocukların fiziki, psikolojik, eğitsel ve sosyal koşullarının bütün yönleriyle araştırılması; çocukların yüksek yararını esas alan, insan hakları standartlarına uygun ve topluma yeniden kazandırılmalarını hedefleyen politikaların geliştirilmesi; mevcut uygulamaların değerlendirilerek gerekli idari ve yasal düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılması büyük bir zorunluluk haline gelmiştir.

Melih MERİÇ
Gaziantep Milletvekili

Aliye Coşar
Antalya Mv.

Mahmut Tonal
Şanlıurfa Mv.

T.B.M.M. YENİ PARTİ GRUP BAŞKANLIĞI 2026

.358..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

ADI VE SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
M. Salih Uzun	İzmir Mv.	
Özgür Erdem İNCESU	Ardahan	
Yüksel Taşkın	İzmir	
Uğur Bayraktutan	Artvin	
Seyit Torun	Ordu	
Turan Taşkın Özer	İstanbul	
İDRİS KARASU	Sivas MV	
Şerif ARPACI	Denizli Mv.	
Yunus EMRE	İstanbul Mv.	
Yalçın ÖZKAN	DÜZCE	
İZZET AKBULUT	BİNGÖL	
A. Turgay ÖZKAN	İZMİR MV.	
TALAT DİNÇER	Mersin MV	
Bünyamin BÜYÜK	Adana MV	
Servet Mollaoğlu	Hatay MV.	
M. Sezgin Tanrıkulu	Diyarbakır MV	
Orhan SOMER	Adana MV.	

T.B.M.M. YENİ PARTİ GRUP BAŞKANLIĞI 2020